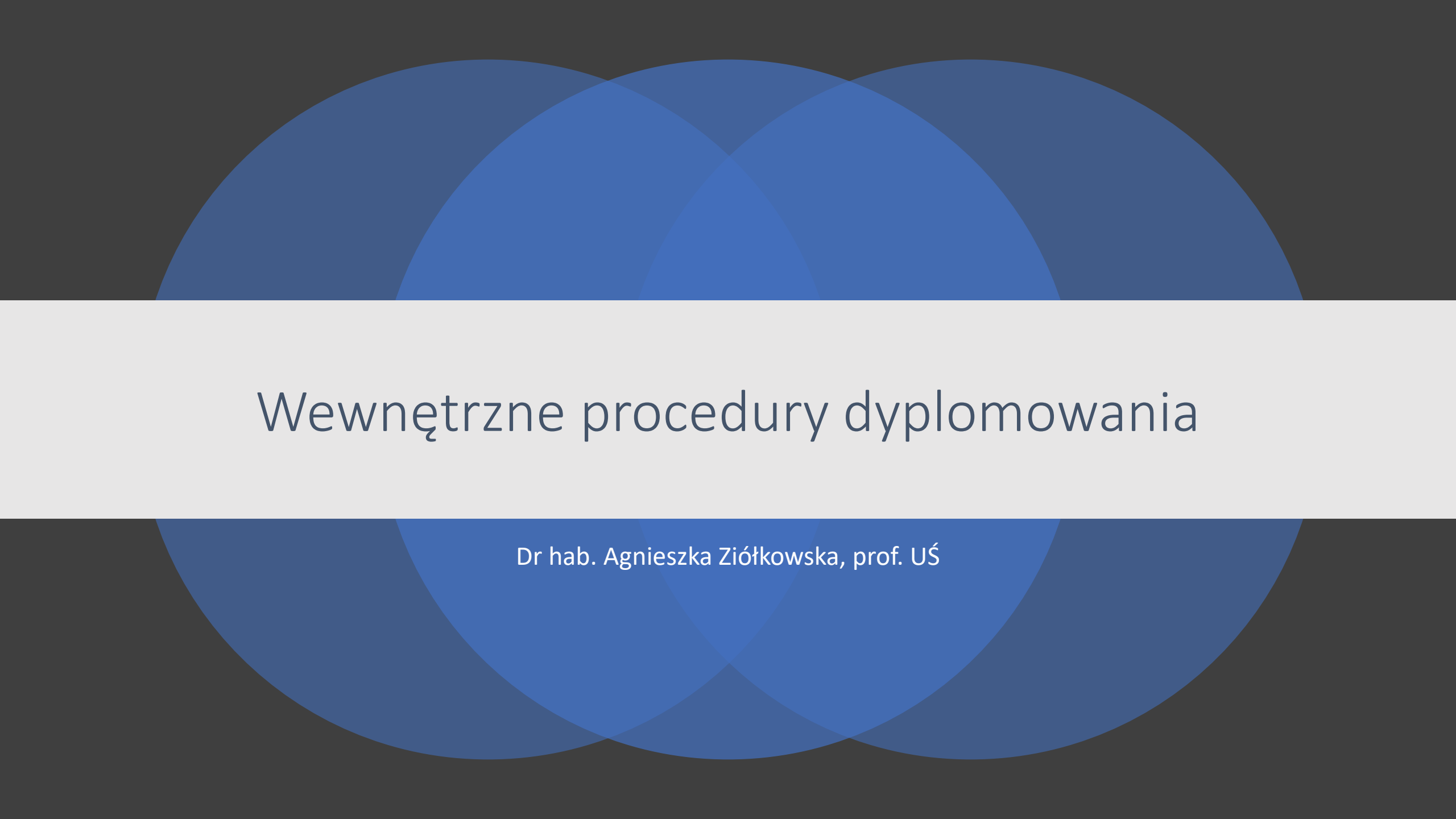

Wewnętrzne procedury dyplomowania

Dr hab. Agnieszka Ziółkowska, prof. UŚ

Miejsce procedur dyplomowania w źródłach prawa wewnętrznego

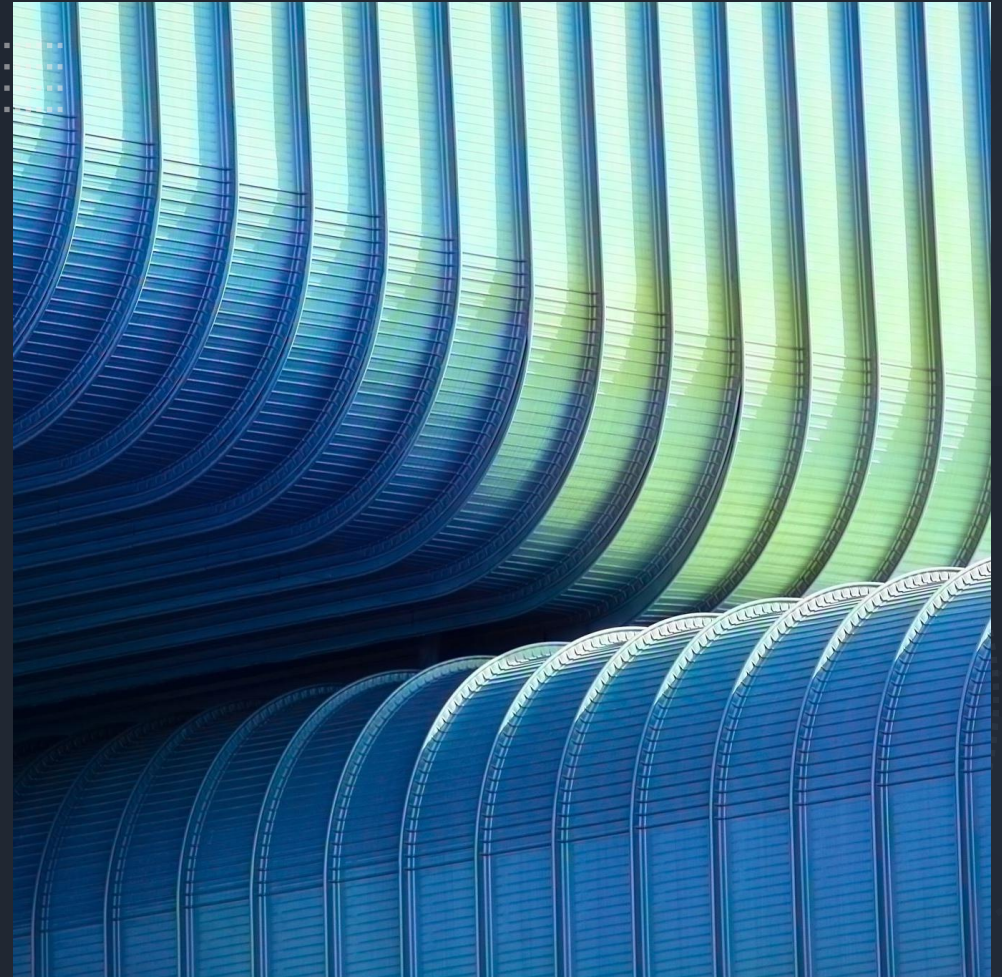
Stanowią część
Uczelnianego
Wewnętrznego
Systemu Zapewnienia
Jakości Kształcenia

Rozwijają regulacje
Regulaminów Studiów

Zalety właściwe opracowanych wewnętrznych procedur

1. Transparentność i przewidywalność procesu
2. Standaryzacja jakości merytorycznej prac
3. Elastyczność w sytuacjach trudnych (Mechanizmy ratunkowe)
4. Cyfryzacja i nowoczesna archiwizacja
5. Dostosowanie do specyfiki kierunku

Drogowskazy opracowania wewnętrznych procedur dyplomowych

1. Zgodność z nadrzędnymi aktami prawnymi

Procedura musi być spójna z Ustawą o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ogólnym Regulaminem Studiów danej uczelni. Należy jasno określić:

Kwalifikacje kadry

Efekty uczenia się. Procedura powinna kłaść nacisk na to, że praca i egzamin są końcową weryfikacją wiedzy zdobytej w toku studiów.

2. Jasność ścieżki administracyjnej

Warto zastosować czytelny podział obowiązków:

Sekretariat/Dziekanat. Wprowadzanie danych do systemu USOS/APD.

Student. Terminowe wgranie pliku, złożenie oświadczeń i deklaracji językowych.

Promotor. Akceptacja raportu antyplagiatowego i wystawienie opinii.

3. Stabilność i limity technologiczne

Procedura musi uwzględniać ograniczenia systemów informatycznych (np. APD):

Standardy plików Należy sztywno określić format (najlepiej PDF) oraz limit wielkości), aby uniknąć blokad systemu.

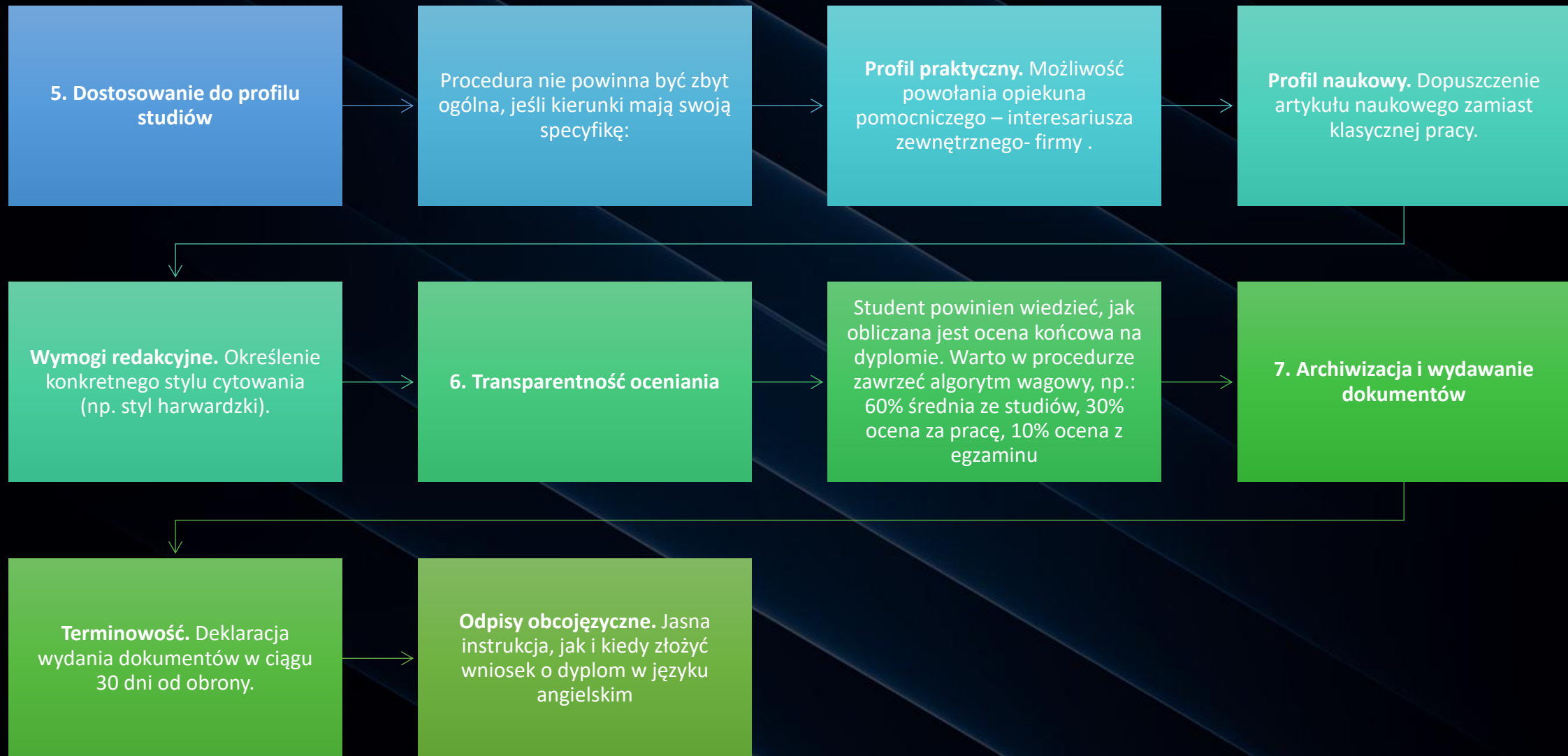
4. Mechanizmy "ratunkowe" i przypadki szczególne

Dobra procedura powinna przewidywać:

Ścieżkę odwoławczą od recenzji. Np. powołanie trzeciego recenzenta

Procedurę przedłużenia terminu. Jasne określenie, o ile i w jakich okolicznościach można przesunąć złożenie pracy.

Drugi termin egzaminu. Precyzyjne ramy czasowe na poprawkę (np. od 1 do 3 miesięcy).

Potencjalni uczestnicy procesu kreowania procedur dyplomowania lub elementów składowych tego procesu

Organ	Forma prawna	Główny obszar regulacji
Senat	Uchwała	Regulamin Studiów (ogólne zasady).
Rektor	Zarządzenie	Systemy IT (APD, USOS), antyplagiat (JSA).
Dziekan	Zarządzenie / Decyzja	Składy komisji, terminy obron, zmiana promotora.
Kierownik Kierunku/Katedry/Zespołu	Wytyczne / Decyzje	Wyznaczanie recenzentów, zatwierdzanie tematów.

Zakres podmiotowy

Promotorzy

Osoby studiujące

Dziekani/Prodziekani/Kierownicy Katedr/Zespołów

Pracownicy dziekanatów

Zakres przedmiotowy

- Określa wytyczne oraz **procedury dyplomowania** obowiązujące w Uczelni, które stanowią rozwinięcie zapisów Regulaminu studiów.
- Regulacje dotyczą przygotowania prac licencjackich, inżynierskich oraz magisterskich (zarówno na studiach II stopnia, jak i jednolitych magisterskich) etc

Zasadnicze obszary regulacji

Rodzaj objętych prac i studiów.

Procedura dotyczy prac licencjackich i inżynierskich (studia I stopnia) oraz prac magisterskich (studia II stopnia i jednolite studia magisterskie).

Wymagania wobec kadry.

Określenie kompetencji i obowiązków promotorów oraz recenzentów.

Zasady dotyczące tematyki

prac. Proces zgłaszania, zatwierdzania przez kierownika katedry oraz dokonywania zmian w tematach prac dyplomowych.

Organizacja seminariów. Cele seminariów dyplomowych oraz obowiązki studenta w zakresie nabywania umiejętności badawczych i metodologicznych.

Standardy techniczne i merytoryczne. Odesłanie do szczegółowych zasad pisania prac oraz wymóg weryfikacji antyplagiatowej.

Praca dyplomowa

Praca dyplomowa jest **samodzielnym opracowaniem** zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo **dokonaniem** technicznym lub artystycznym, prezentującym **ogólną wiedzę i umiejętności** studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.

Praca dyplomowa nie jedno ma imię

Cecha	Praca magisterska	Praca /projekt inżynierska/i
Cel pracy	Przeprowadzenie i udokumentowanie działań o charakterze badawczym .	Zrealizowanie i udokumentowanie działań o charakterze projektowym .
Charakter pracy	Ma znamiona pracy naukowej .	Ma cechy projektu inżynierskiego .
Zakres pracy	Rozwiązanie zadania badawczego, problemowego lub poznawczego.	Wykonanie zadania konstrukcyjnego, projektowego, informatycznego lub pomiarowego.
Głębia opisu	Opis problemu badawczego, sposobu jego rozwiązania oraz metody weryfikacji poprawności rozwiązania.	Opis wykorzystanych metod, technik i narzędzi oraz przedstawienie osiągniętych rezultatów.
Wykorzystanie źródeł	Krytyczna analiza źródeł literaturowych.	Odtwórcze wykorzystanie źródeł literaturowych.
Dobór źródeł	Specjalistyczna literatura dziedzinowa (kilkanaście pozycji, w tym obcojęzyczne); przewaga książek i czasopism naukowych .	Literatura dziedzinowa (kilkanaście pozycji); książki, podręczniki, czasopisma popularno-naukowe , karty katalogowe i DTR.

Projekt dyplomowy vs. praca dyplomowa

Cecha	Projekt Dyplomowy (np..Pedagogika)	Klasyczna Praca Dyplomowa
Główny paradygmat	Praktyczno-wdrożeniowy: połączenie teorii z konkretnym działaniem naprawczym.	Poznawczo-opisowy: systematyzacja wiedzy i weryfikacja hipotez.
Liczba autorów	Indywidualny lub zespołowy (2-3 osoby).	Zazwyczaj wyłącznie indywidualna.
Dominująca część	Część naprawcza i diagnostyczna: konkretne rozwiązania, harmonogramy i rekomendacje.	Część teoretyczna i metodologiczna: szeroki opis literatury i aparatu badawczego.
Rola teorii	Ograniczona (tylko 15-20% całości); służy jedynie jako baza pod działanie.	Rozbudowana; często stanowi 40-50% objętości pracy.
Cel badawczy	Diagnoza problemu w celu jego rozwiązania/naprawy u konkretnego odbiorcy.	Opis zjawiska w celu jego zrozumienia lub wyjaśnienia relacji między zmiennymi.
Efekt końcowy	Propozycja działań (opiekuńczych, profilaktycznych) lub gotowe wdrożenie.	Raport z badań, wnioski teoretyczne, potwierdzenie/obalenie hipotez.
Struktura	Teoria -> Diagnoza -> Projekt działań/Wdrożenie -> Ewaluacja.	Teoria -> Metodologia -> Analiza badań -> Wnioski.
Innowacyjność	Wymagany charakter nowatorski i twórczy w sferze rozwiązań praktycznych.	Wymagana rzetelność naukowa; nowatorstwo pożądane, ale nie zawsze konieczne na poziomie licencjatu.
Wymagane kompetencje	Planowanie operacyjne, zarządzanie projektem, umiejętność implementacji.	Krytyczna analiza tekstów, warsztat metodologa, precyzja opisu naukowego.
Forma prezentacji	Praca pisemna + obowiązkowa prezentacja multimedialna (max 10 min).	Praca pisemna (prezentacja opcjonalna, zależnie od wymogów uczelni).

Jak uregulować pracę zespołową

Problem: Jak sformułować procedurę dyplomowania dla projektów zespołowych, aby była zgodna z art. 76 Ustawy 2.0, który wymaga precyzyjnego określenia wkładu każdego autora?

Ryzyko: Często procedury są zbyt ogólne, co naraża proces na zarzut braku rzetelności przy wystawianiu ocen indywidualnych.

Rola promotora/opiekuna pomocniczego /recenzenta

Obszar obowiązków	Promotor	Recenzent	Opiekun pomocniczy
Prowadzenie i wsparcie	Odpowiada za ukierunkowanie dyplomanta, pomoc w wyborze metod badawczych, celu pracy oraz literatury.	Nie uczestniczy w procesie tworzenia pracy.	Wspiera studenta w przygotowaniu pracy realizowanej we współpracy z przedsiębiorstwem.
Konsultacje i seminaria	Umożliwia konsultacje w wymiarze godzin określonym w planie studiów i wystawia oceny z seminariów.	Nie prowadzi zajęć ze studentem przed etapem recenzji.	Realizuje wsparcie merytoryczne ze strony podmiotu zewnętrznego (przedsiębiorstwa).
Weryfikacja i nadzór	Sprawdza postępy prac, zapobiega naruszeniom własności intelektualnej oraz wykonuje raport antyplagiatowy.	Dokonuje wnikliwej i starannej oceny merytorycznej gotowego tekstu.	Brak formalnego obowiązku weryfikacji antyplagiatowej w systemach uczelnianych.
Ocena merytoryczna	Sporządza recenzję pracy dyplomowej na co najmniej 7 dni przed obroną.	Sporządza recenzję uwzględniającą merytorykę, układ pracy oraz poprawność źródeł.	Nie sporządza formalnej recenzji stanowiącej podstawę do wystawienia oceny z pracy.
Egzamin dyplomowy	Jest członkiem komisji i formułuje pytania (w tym dotyczące specjalności lub zagadnień z seminarium).	Jest członkiem komisji i zadaje pytania dotyczące tematu pracy oraz kierunku studiów.	Regulacje często nie przewidują udziału opiekuna pomocniczego w składzie komisji egzaminacyjnej.

Zasady zgłaszania tematyki prac

Cecha / Procedura	Wersja A	Wersja B
Termin ustalenia tematu	Podczas trwania pierwszego semestru seminarium dyplomowego.	Nie określono sztywnego semestru; student ustala propozycję indywidualnie z promotorem.
Inicjatywa studenta	Student może zaproponować temat wynikający z jego zainteresowań, spójny z kierunkiem studiów.	Student wybiera promotora i temat, uwzględniając zainteresowania naukowe oraz programy badawcze.
System informatyczny	Brak wskazania konkretnego systemu na etapie zgłaszania (wymagana karta papierowa).	Proces odbywa się drogą elektroniczną poprzez Archiwum Prac Dyplomowych (APD) .
Wymagana dokumentacja	Złożenie w dziekanacie wypełnionej Karty tematu pracy dyplomowej	Promotor tworzy w systemie APD wniosek o zatwierdzenie tematu po uzgodnieniu go ze studentem.
Instancja zatwierdzająca	Tematy zatwierdzane są przez Kierownika Katedry/Kierunku właściwej dla danego kierunku.	Dokument wskazuje na rejestrację w systemie APD zatwierdzany przez dyrektora kierunku
Zmiana tematu	Wymaga zgody promotora i złożenia nowej karty tematu wraz z uzasadnieniem.	Dopuszcza się z zastosowaniem ogólnej procedury APD.
Termin złożenia gotowej pracy	Na dwa tygodnie przed planowaną obroną, zgodnie z harmonogramem roku.	Nie później niż do 30 września roku ukończenia studiów.

Organizacja seminariów

Cecha seminarium	Wersja A	Wersja B
Główny cel	Przygotowanie studenta do samodzielnego napisania pracy, kontrola postępów, nabycie umiejętności badawczych i metodologicznych.	Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się określonych w programie studiów.
Wybór promotora	Dziekan wyznacza promotora na wniosek studenta; przed zapisami udostępniana jest "Karta promotora" z zakresem tematyki.	Student wybiera promotora, kierując się swoimi zainteresowaniami, dorobkiem naukowym i prowadzonymi przez niego zajęciami.
Forma prowadzenia	Regularne konsultacje, których liczba godzin jest określona w planie studiów.	Udział w zajęciach seminaryjnych prowadzonych przez promotora.
Ustalanie tematu	Temat ustalany jest w trakcie pierwszego semestru seminarium i zatwierdzany przez Kierownika Katedry.	Student ustala propozycję tematu indywidualnie z promotorem.
Obowiązki studenta	Aktywne uczestnictwo, dokumentowanie wyników badań, prezentacja wyników i poddawanie ich dyskusji.	Uzyskanie pozytywnej weryfikacji efektów uczenia się oraz przygotowanie pracy (indywidualnie lub w wyjątkowych przypadkach zespołowo).
Zaliczenie seminarium	Uzyskanie zaliczenia jest równoznaczne z akceptacją pracy przez promotora i dopuszczeniem do obrony.	Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywna weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się z programu studiów.
Nadzór nad jakością	Kierownik Katedry sprawuje ogólny nadzór nad jakością prowadzonych seminariów.	Określają zasady weryfikacji efektów uczenia się

Kategoria	Wersja A	Wersja B
Samodzielność pracy	Student składa oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy.	Praca musi być przygotowana samodzielnie; dopuszcza się pracę zespołową, <u>jeśli można wyodrębnić wkład studenta</u> .
Forma merytoryczna	Klasyczna praca dyplomowa (licencjacka, inżynierska, magisterska).	Klasyczna praca LUB artykuł naukowy w otwartym dostępie (za zgodą dziekana i promotora).
Weryfikacja antyplagiatowa	Obowiązkowa dla wszystkich prac zgodnie z odrębnym regulaminem.	Obowiązkowa; promotor odpowiada za zapobieganie naruszeniom własności intelektualnej.
Egzemplarze papierowe	3 egzemplarze: 1 w twardej oprawie i 2 zbindowane (druk dwustronny).	postać papierowa
Nośnik elektroniczny	Płyta CD z opisanym tekstem pracy.	Płyta CD oraz dopuszczenie bazy elektronicznej.
Systemy IT	Powiązany z wirtualnym dziekanatem	System APD (Archiwum Prac Dyplomowych) oraz USOS .

Standardy
techniczne i
merytoryczne

Etapowość procesu dyplomowania – *must have* wewnętrznej procedury

FORMALNOŚCI PRZY SKŁADANIU PRAC. TERMINY, WYMAGANA LICZBA EGZEMPLARZY (PAPIEROWYCH I ELEKTRONICZNYCH) ORAZ NIEZBĘDNE OŚWIADCZENIA.

PROCES OCENIANIA (RECENZOWANIA) .KRYTERIA OCENY MERYTORYCZNEJ, TERMINY SPORZĄDZANIA RECENZJI ORAZ SPOSÓB WYLICZANIA OCENY KOŃCOWEJ ZA PRACĘ.

EGZAMIN DYPLOMOWY. WARUNKI DOPUSZCZENIA, PRZEBIEG OBRONY (W TYM OPCJA ONLINE), SKŁAD KOMISJI ORAZ ZASADY FORMUŁOWANIA PYTAŃ EGZAMINACYJNYCH.

KLASYFIKACJA WYNIKU STUDIÓW. ZASADY OBLICZANIA OSTATECZNEGO WYNIKU NA DYPLOMIE NA PODSTAWIE ŚREDNIEJ OCEN, OCENY Z PRACY I EGZAMINU.

ADMINISTRACJA I ARCHIWIZACJA. ZASADY PRZECHOWYWANIA DOKUMENTACJI I PRAC DYPLOMOWYCH PRZEZ DZIEKANAT.

Wymagania stawiane pracom dyplomowym

Cecha	Wariant A	Wariant B	Wariant C	Wariant D
Charakter pracy	Naukowa weryfikacja efektów uczenia się.	Inżynierski lub menedżerski; silne powiązanie z praktyką i stażem.	Teoretyczny lub badawczy; dopuszczalny artykuł naukowy .	Weryfikacja efektów uczenia się; możliwa współpraca z firmą .
Język pracy	Język polski (inne za zgodą Dziekana).	Język polski; streszczenie obowiązkowe w jęz. polskim i angielskim.	Język polski; inne języki za zgodą Dziekana.	Język polski lub język obcy (zgodnie z programem studiów).
Bibliografia / Styl	Brak danych w ogólnej procedurze.	Preferowany styl harwardzki (autor-rok).	Zgodny z kanonem nauk i instrukcją APD.	Zgodny ze standardami wydziałowymi i kartą promotora.

Zanim praca trafi do recenzenta

Problem legislacyjny: Procedury często nie precyzują, co dzieje się w sytuacjach granicznych – np. gdy system wykaże wysoki współczynnik, ale promotor uzna pracę za samodzielną. Brakuje jasnych ścieżek odwoławczych od decyzji „systemowych”.

Cecha	Wariant A	Wariant B	Wariant C
System obsługi	USOS / APD	USOS / APD	APD
Limit rozmiaru pliku pracy	Do 20 MB	Brak danych w regulaminie	Brak danych w regulaminie
Weryfikacja antyplagiatowa	System JSA	System JSA	Obowiązkowa JSA
Kto wyznacza recenzenta	Kierownik kierunku	Prodziekan ds. Studiów	Dziekan (w ramach powołania komisji)
Termin złożenia pracy	Zależny od harmonogramu wydziału	Zgodnie z harmonogramem Rektora	Do 30 września roku ukończenia studiów
Skład komisji egzaminacyjnej	Wyznaczany przez Kierownika za akceptacją Dziekana	Przewodniczący, Promotor, Członek reprezentujący specjalność	Min. 3 osoby, w tym Przewodniczący i Promotor
Struktura egzaminu	Brak regulacji	Część jawna (prezentacja, dyskusja) i tajna	Zadawanie pytań (2 losowane, kolejne od komisji)

Recenzowanie

Regulacje wewnętrzne formułowanie recenzji

Np. w odniesieniu do pracy dyplomowej:

- 1. Od oceniających pracę oczekuje się ustosunkowania do wszystkich wymienionych **pytań w formie rozwiniętej wypowiedzi**.
- 2. Ocena pracy jest **dwustopniowa** – recenzent punktuje poszczególne cechy pracy, co pozwala określić przybliżoną ocenę końcową oraz merytorycznie uzasadnia, co stwarza podstawy do wystawienia ostatecznej oceny.
- 3. Punktacja oddzielnie odnosi się do wartości merytorycznej pracy (treści) i oddzielnie do oceny jej strony technicznej (formy). Do obydwu punktacji stosuje się niezależne minimum punktów, decydujące, czy praca może być pozytywnie oceniona.
- 4. Punktacja i ocena pracy powinna uwzględniać różnice w wymaganiach, jakie stawiane są przed pracami dyplomowymi i magisterskimi.

(WNE UW - [Załącznik A - Pytania w recenzji pracy dyplomowej wraz ze skalą punktów i oceny.pdf](#),
zob. też [wytyczne recenzje APD.pdf](#))

ABC recenzenta...

Obiektywizm i brak emocji: Recenzja powinna być wolna od tonu emocjonalnego, złośliwości oraz osobistych uprzedzeń.

Rzetelność pochwał i krytyki: Niedopuszczalne jest stosowanie "pochwał bez pokrycia" oraz jawna nieobiektywność w ocenie.

Kultura naukowa: Krytyka powinna być konstruktywna i oparta wyłącznie na przesłankach merytorycznych.

Opinia warunkowa: Jeśli przepisy na to pozwalają, recenzent może wydać ocenę warunkowo pozytywną, uzależnioną od wprowadzenia konkretnych poprawek.

Obowiązek weryfikacji: W przypadku opinii warunkowej, recenzent ma prawo, a nieraz obowiązek, do ponownego sprawdzenia poprawionego dzieła.

ABC recenzenta...

Zakaz zdawkowości: Recenzja nie może być powierzchowna ani zbyt krótka.

Zgodność ze standardami: Objętość tekstu powinna odpowiadać normom przyjętym dla danego typu procedury (np. awansowej, wydawniczej czy grantowej).

Jednoznaczność wniosku: Recenzja musi kończyć się jasną konkluzją – pozytywną lub negatywną (chyba że procedura przewiduje ocenę warunkową).

Spójność wewnętrzną: Konkluzja musi wynikać z części analitycznej.

- **Niedopuszczalne:** Wystawienie oceny pozytywnej przy przewadze zarzutów w treści recenzji.

Uzasadnienie końcowe: Całość argumentacji musi logicznie prowadzić do sformułowanego na końcu wniosku.

Recenzje prac dyplomowych

Problem: wąskie gardło specjalistów a
mnogość bronionych prac

Rozwiązanie legislacyjne: może tak
wprowadzenie **recenzji międzyinstytutowych
lub międzyuczelnianych** (online), co
zwiększyłoby obiektywizm, choć logistycznie
mogłoby pogłębić problem "wąskiego gardła„?

Przejawy problemów recenzji prac dyplomowych – jak przeciwdziałać?

Nieterminowość

„Koleżeńskie” / „grzecznościowe” recenzje

Nierzetelność formalna

Łamanie poufności

Traktowanie materiału recenzyjnego jako „źródła inspiracji”

Unikanie jednoznacznych, surowych ocen merytorycznych z obawy przed reakcją środowiska i stygmatyzacją

Tworzenie własnych „testów”

Szczegóły egzaminu dyplomowego – jaki akt?

Czy szczegółowe zasady egzaminu dyplomowego powinny być w Regulaminie Studiów (uchwalanym przez Senat), czy w zarządzeniu Rektora?

- Skutek:** Często dochodzi do sytuacji, w której procedury są wprowadzane „szybkimi” zarządzeniami, co bywa kwestionowane przez organy nadzorcze (MNiSW) jako naruszenie hierarchii aktów prawnych.

Z czym łączą się procedury dyplomowania

- Na kierunkach medycznych, prawniczych czy architektonicznych procedury dyplomowania są ściśle powiązane ze standardami ministerialnymi.
- **Problem:** Uczelnie muszą dostosować wewnętrzne procedury do ogólnych standardów, które zmieniają się szybciej niż cykl kształcenia.

Przebieg obrony pracy dyplomowej

Cecha	Wariant A	Wariant B	Wariant C
Skład komisji	Przewodniczący, Promotor, Recenzent (wyznaczani za akceptacją Dziekana).	Przewodniczący, Promotor oraz członek komisji reprezentujący specjalność.	Co najmniej 3 osoby: Przewodniczący, Promotor i min. jeden samodzielny pracownik naukowy (dr hab.).
Prezentacja pracy	Niedopuszczalna forma	Obowiązkowa: 7–10 minut, na oficjalnym szablonie wydziałowym.	Tylko dla osób ze szczególnymi potrzebami
Liczba pytań	Zależna od ustaleń wydziałowych; brak sztywnej liczby w ogólnej procedurze.	3 pytania: I – od recenzenta (z pracy), II – od przewodniczącego (kierunkowe), III – od członka (specjalnościowe).	Min. 3 pytania: 2 losowane z puli seminarium oraz dodatkowe od komisji z zakresu pracy i efektów uczenia się.
Forma protokołu	Elektroniczna (podpis w APD) lub papierowa	Elektroniczna w systemie USOS APD.	Papierowa lub elektroniczna (zgodnie z instrukcją APD).
Miejsce/Forma	Stacjonarna (zgodnie z tytułem procedury).	Stacjonarna (w wyznaczonym miejscu).	Siedziba uczelni lub zdalnie (przy użyciu środków komunikacji elektronicznej).

Dyplom i suplement

Cecha	Wariant A	Wariant B	Wariant C
Termin wydania	Do 30 dni od dnia obrony.	Przygotowywany przez Dział Ewidencji Studentów po egzaminie.	Po złożeniu egzaminu z wynikiem min. Dostatecznym bez wskazania terminu
Odpisy obcojęzyczne	Deklaracja przez MS Forms do dnia obrony; wymagana opłata.	Na wniosek studenta; wymagane tłumaczenie danych w APD (jeśli inny niż ang.).	Brak szczegółowych wytycznych.
Powiadomienie	Komunikat na koncie w USOSweb .	Zawiadomienie o terminie odbioru przez Dział Ewidencji Studentów via email.	Brak zapisu w regulaminie o sposobie powiadomienia.
Sposób odbioru	Osobisty, przez pełnomocnika lub pocztą (na wniosek).	Odbiór osobisty po zawiadomieniu.	Brak zapisu w regulaminie o formie dostarczenia.
Zaświadczenie	Możliwe do wydania przez sekretariat przed odbiorem dyplomu.	Wydawane w dniu egzaminu dyplomowego.	Brak zapisu o zaświadczeniach.

Szczególne przypadki

Cecha	Wariant A	Wariant B	Wariant C	Wariant D
Negatywna recenzja	Powołanie trzeciego recenzenta ; pozytywna ocena dopuszcza do obrony.	Konieczność poprawy pracy (brak automatycznego trzeciego recenzenta).	Decyzja Dziekana po zasięgnięciu opinii promotora.	Decyzja Dziekana (możliwość powołania innego recenzenta).
Przedłużenie terminu	W uzasadnionych przypadkach decyzją Dziekana.	Max. o 3 miesiące (wymagana opinia promotora i zgoda Prodziekana).	Możliwe po 30 września na uzasadniony wniosek.	Możliwe w sytuacjach losowych na wniosek studenta.
Zmiana promotora / tematu	Przez system USOSadm za zgodą Kierownika.	Wymaga podania do Prodziekana z akceptacją obu stron.	Wymaga nowego wniosku i zatwierdzenia w APD.	Możliwa najpóźniej na 3 miesiące przed złożeniem pracy.
Praca zespołowa	Nie dopuszczalna.	Brak zapisu.	Dopuszczalna , jeśli można wyodrębnić wkład autora.	Dopuszczalna bez szczegółów
Forma niestandardowa	Brak zapisu.	Prace o charakterze projektowym/inżynierskim.	Możliwość uznania artykułu naukowego (Open Access).	Praca realizowana z przedsiębiorstwem .

Zdalny egzamin dyplomowy

Ustawa: Zasady weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w sposób, o którym mowa w ust. 1 (poza siedzibą uczelni lub poza jej filią przy użyciu środków komunikacji elektronicznej), oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego w sposób, o którym mowa w ust. 2 (na odległość), uczelnia udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.

Problem: Brak stabilnych, długofalowych przepisów dotyczących weryfikacji tożsamości studenta i zapewnienia tajności głosowania komisji nad oceną w trybie online. Wiele uczelni działa na podstawie „przepisów doraźnych”, co może być podstawą do podważenia ważności egzaminu.

Typowe problemy związane procedurami dyplomowymi

- **Wysoki współczynnik podobieństwa – brak uregulowania kiedy, i co dalej?**
 - **Problemy z recenzjami i oceną – potrzeba ewaluacji recenzji**
 - **Przekroczenie terminu złożenia pracy – i co dalej?**
- **Niezgodność efektów uczenia się.** Na profilu praktycznym procedury muszą uwzględniać udział interesariuszy zewnętrznych (pracodawców/placówek).
- **Wycofanie się partnera biznesowego i co dalej?:** W przypadku prac wdrożeniowych realizowanych z firmą, nagły brak zgody przedsiębiorstwa na publikację danych może uniemożliwić dokończenie pracy.
- **Brak jasno określonej ścieżki odwołania od oceny z pracy dyplomowej lub od wyniku egzaminu** (często regulaminy wskazują tylko, że „ocena komisji jest ostateczna”).